

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ I. Ukryte wymiary artefaktów poznawczych	24
1.1. Jak pismo wyzwoliło człowieka z lustrzanej ślepoty?	25
1.2. Standardowe konceptualizacje artefaktów i ich ograniczenia	28
1.3. Trójwarstwowy charakter artefaktów poznawczych	32
1.4. Artefakty poznawcze i pojęcia pokrewne	35
1.5. Wielowymiarowa analiza artefaktów poznawczych	66
1.6. Podsumowanie	72
ROZDZIAŁ II. Jak działają artefakty poznawcze? Reifikacja, wzmocnienie i transformacja	75
2.1. Lekceważenie materialnego wymiaru kultury	77
2.2. Zewnętrzne reprezentacje jako materialne artefakty	79
2.3. Problem reifikacji artefaktów poznawczych	81
2.4. Reifikacja materialnych znaków	85
2.5. Od modelu wzmocnienia do modelu transformacji	88
2.6. Model transformacji w świetle teorii rozwiązywania problemów	91
2.7. Jak materialne artefakty przekształcają zadania poznawcze?	94
2.8. Podsumowanie	98
ROZDZIAŁ III. Język jako materialny artefakt poznawczy w poznaniu rozszerzonym	100
3.1. Od determinizmu językowego do psychologii społeczno-kulturowej	103
3.2. Jak powstają rusztowania językowe?	107
3.3. Materialny wymiar języka	109
3.4. W jaki sposób generowane są nowe środowiska poznawcze?	112
3.5. Język jest prawdziwie zewnętrznym narzędziem poznawczym	120
3.6. Ograniczenia modelowania języka jako artefaktu	123
3.7. Podsumowanie	127
ROZDZIAŁ IV. Rozwiązywanie problemów za pomocą artefaktów w poznaniu rozproszonym	129
4.1. Sekrety dawnych mistrzów i wielka ściana do myślenia	131
4.2. Klasyczne ujęcie sytuacji problemowej	134
4.3. Od wieży Hanoi do dziewięciu kropek	136
4.4. Środowisko zadaniowe a przestrzeń problemu	138
4.5. Luki w klasycznej teorii rozwiązywania problemów	141
4.6. Rozwiązywanie problemów w głowie się nie mieści	143
4.7. Zewnętrzne reprezentacje i fizyczne obiekty	146
4.8. Eksploracja środowiska za pomocą gestów i ruchów ciała	154
4.9. Działania epistemiczne a interaktywność poznawcza	158
4.10. Gesty jako artefakty poznawcze	161
4.11. Podsumowanie	171

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ V. Struktura interakcji jako artefakt poznawczy w poznaniu rozproszonym	175
5.1. Wzory komunikacji a efektywność poznawcza	177
5.2. Podział pracy poznawczej, aby zrealizować cel grupowy	183
5.3. Podział pracy poznawczej, aby zrealizować cel indywidualny w systemach pamięci transaktywnej	189
5.4. Poznawcze funkcje interakcji przypadkowych partnerów	193
5.5. Społeczny kontekst poznania w sytuacjach konfliktu	195
5.6. Podsumowanie	197
ROZDZIAŁ VI. Artefakty i praktyki poznawcze w integracjonizmie	201
6.1. Jak interpretować eksperyment z Ottonem i Ingą?	202
6.2. Otton jako pacjent kliniki rehabilitacji poznawczej	205
6.3. Problem centralizacji rozszerzonych systemów poznawczych	207
6.4. Rozpraszanie i integracja systemów poznawczych w procesie enkulturacji	210
6.5. Artefakty poznawcze z perspektywy integracjonizmu	213
6.6. Dwuznaczność integracji i transformacji poznawczej	218
6.7. Przeciw outsourcingowi poznawczemu	221
6.8. Przeciw rusztowaniom poznawczym	224
6.9. Cztery wymiary integracji poznawczej	227
6.10. Jak wykorzystać cztery wymiary integracji?	229
6.11. Podsumowanie	237
ROZDZIAŁ VII. Jak działają artefakty metapoznawcze?	242
7.1. Kosmos, blender i instynkt interpretacji	244
7.2. Metapoznanie	246
7.3. Metapoznanie i artefakty: od pragmatyzmu do sztuki konceptualnej	249
7.4. Narzędzia i rusztowania metapoznawcze w naukach o edukacji	255
7.5. Artefakty i metapoznanie w usytuowanych nurtach kognitywistyki	259
7.6. Artefakty i teoria podwójnego przetwarzania informacji	269
7.7. Proste artefakty metapoznawcze w badaniach nad rozwiązywaniem problemów	273
7.8. Złożone artefakty metapoznawcze w badaniach nad piśmiennością i literaturą	279
7.9. Podsumowanie	284
Zakończenie	287
Bibliografia	298